

آئین نامه تأسیس دفاتر گفتار درمانی

فصل اول (تعاریف)

ماده ۱: گفتار درمانی یکی از رشته های توانبخشی و زیر مجموعه علوم پزشکی است. این علم به مطالعه مهارت های برقراری ارتباط کلامی، پیشگیری از بروز اختلالات ارتباطی و درمان اختلالات گفتار و زبان می پردازد. ارزیابی و تشخیص اختلالات گفتار و زبان بر مشاهده و بررسی علائم و نشانه های ناتوانی در برقراری ارتباط متمرکز است و درمان آنها بر تحرک، آموزش و یادگیری مبتنی است.

ماده ۲: اختلالات گفتار و زبان به طور کلی عبارتند از: تاخیر در رشد گفتار و زبان، ناروانی گفتار (لکنت و کلانترینگ)، اختلال در تولید گفتار، اختلال در خواندن و نوشتن، زبان پریشی (آفازی)، اختلالات صوت (لارنژکتومی، گرفتگی صدا، بی صدایی، ...) و دیگر اختلالات گفتار و زبان

ماده ۳: آسیب شناس گفتار و زبان به فردی اطلاق میشود که دانش آموخته مقطع کارشناسی یا معادل بالاتر این رشته از دانشگاه های داخل یا خارج از کشور باشد و مدرک وی به تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسیده باشد.

ماده ۴: دفتر گفتار درمانی به مکانی گفته میشود که طبق ضوابط و مقررات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای ارائه خدمات گفتار درمانی پس از دریافت مجوز فعالیت، توسط افراد واجد شرایط مندرج در این آئین نامه دایر شده باشد.

ماده ۵: مجوز فعالیت گفتار درمانی عبارت است از مجوزی که پس از بررسی مدارک و مستندات توسط دانشگاه های علوم پزشکی توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی صادر میشود.

فصل دوم (شرایط، ضوابط و مدارک مورد نیاز)

* شرایط فردی

ماده ۶: برای بالا بردن سطح کیفی خدمات درمانی در دفاتر گفتار درمانی داشتن سابقه کار در این رشته در مراکز درمانی دولتی، خیریه و خصوصی به شرح زیر ضروری است:

الف) برای ایجاد دفتر کار گفتار درمانی در تهران، کرج و مراکز استانها داشتن حداقل پنج سال سابقه اشتغال به کار تمام وقت در مراکز فوق اشاره

تاریخ
شماره
پروت

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی

دفتر

ب) برای ایجاد دفتر کار گفتار درمانی در سایر شهرها و شهرستانها داشتن حداقل سه سال سابقه اشتغال به کار تمام وقت در مراکز فوق اشاره
تبصره ۱: مدت خدمت نظام وظیفه و طرح نیروی انسانی و سایر تعهدات قانونی در صورت ارائه گواهی معتبر اشتغال به گفتار درمانی جزء سابقه کار محسوب میشود.
تبصره ۲: مدت تحصیل در کارشناسی ارشد گفتار درمانی حداکثر تا یک سال و PhD آن حداکثر تا دو سال براساس گواهی دانشگاه محل تحصیل جزء سابقه کار محسوب میشود.
تبصره ۳: گواهی سابقه اشتغال به گفتار درمانی در مراکز خصوصی باید به تأیید معاونت درمان و دارو دانشگاه/دانشکده مربوطه برسد.

مذاکات مورد نیاز:

- ماده ۷: مدارک مورد نیاز برای تاسیس دفتر گفتار درمانی شامل موارد زیر می باشد که باید به معاونت درمان و دارو دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه ارائه گردد:
- الف) گواهی انجام و یا معافیت خدمات قانونی.
- ب) گواهی عدم سوء پیشینه کیفری (در مورد شاغلین رسمی مراکز دولتی با ارائه تصویر حکم استخدامی نیازی به این گواهی نمی باشد).
- ج) یکی از مدارک تحصیلی یاد شده در ماده ۲.
- د) سه قطعه عکس ۳×۴.
- ه) گواهی سابقه اشتغال به گفتار درمانی براساس مفاد ماده ۶.
- و) تعیین آدرس دقیق دفتر گفتار درمانی.

* شرح وظایف و حدود اختیارات

ماده ۸: خدماتی که در دفتر گفتار درمانی ارائه میشود متناسب با محتوای ماده ۱ و ۲ آئین نامه به شرح زیر می باشد:

- الف) مشاوره و راهنمایی مراجعین برای پیشگیری از بروز اختلالات گفتار و زبان در کودکان
- ب) مشاوره و آموزش به افرادی که در معرض ابتلا به اختلالات گفتار و زبان هستند به منظور پیشگیری
- ج) راهنمایی و ارجاع مراجعین مبتلا به اختلالات گفتار و زبان به سایر درمانگران براساس نیازهای بهداشتی درمانی آنها

د) آموزش، راهنمایی و مشاوره به افرادی که از گفتار خود به طور حرفه ای استفاده میکنند، برای ارتقاء کیفیت گفتار و پیشگیری از بروز اختلال

ه) انجام آزمونهای گفتار و زبان براساس معیارها و برگه های مورد تأیید دانشگاه علوم پزشکی
و) تشکیل پرونده برای نوشتن شرح حال، ثبت چگونگی بروز و سیر اختلال براساس مصاحبه با بیمار و خانواده او و مدارک مربوطه، ثبت سوابق درمانی، ضبط نمونه گفتار بیمار و شرح ویژگیهای زبانی و گفتاری او، ثبت سابقه بیماریهای جسمی، بیمار و تعیین علل و عوامل موثر بر اختلال و ثبت برنامه و اقدامات گفتار درمانی و در صورت ارجاع به سایر مراکز درمانی ثبت در پرونده و ارسال خلاصه پرونده
ز) نگهداری پرونده برای کارهای آماری و در صورت لزوم تهیه گزارش برای مراجع قانونی و استفاده از آنها در مطالعات پژوهشی و ارائه نتایج به مسئولان و مراکز تعلیمی - پژوهشی برای همکاری در زمینه افزایش آگاهی و بهبود ارائه خدمات گفتار درمانی و بالا بردن سطح سلامت جامعه
ح) آسیب شناس گفتار و زبان موظف است منحصراً طبق نسخه پزشک، معالجات خدمات گفتار درمانی را برای بیماران انجام دهد.

تبصره ۱: پذیرش بیماران دچار اختلال تولید، لکنت، اختلال در نوشتن و نوشتن و تأخیر در رشد گفتار و زبان به طور مستقیم انجام می پذیرد.

تبصره ۲: آسیب شناس گفتار و زبان حق دخل و تصرف در نسخه و یا دستور پزشک معالج را ندارد.

تبصره ۳: آسیب شناس گفتار و زبان مجاز به تجویز دارو و درخواست رادیوگرافی و آزمایشات پاراکلینیکی برای بیماران را ندارد.

ط) آسیب شناس گفتار و زبان می تواند برای افراد مبتلا به اختلالات صوت به مدت محدود (حداکثر تا یک هفته) گواهی صادر نماید. (در صورت استفاده حرفه ای از صوت به معنای عدم حضور در محل کار و در غیر اینصورت تنها در قالب استراحت صوتی)

ی) آسیب شناس گفتار و زبان حق انجام تزریقات و پانسمان را ندارد.

* فضای فیزیکی و تجهیزات

ماده ۹: حداقل امکانات و تجهیزات برای ارائه خدمات مندرج در ماده ۸ به شرح زیر می باشد:

الف) اتاق درمان حدود ۱۰ تا ۱۲ متر مربع

ب) سالن انتظار متناسب با مراجعین و سرویس بهداشتی در دسترس باشد.

ج) محیط از نظر نور، دما و پاکیزگی مناسب باشد.

تاریخ
شماره
پیوست

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

- (د) از نظر قرار گیری در طبقات ساختمان محدودیتی ندارد.
- (ه) میز و صندلی مناسب مراجعین موجود باشد.
- (و) سرو صدا در اتاق درمان نباشد (مطابق معیارهای معمولی باشد).
- (ز) وسایل باز خورد بینایی و شنوایی موجود باشد.
- (ح) وسایل کمک آموزشی مانند کارت تصاویر کتابهای آموزشی کودکان، لگو، پازل و موارد مشابه بر حسب نیاز
- (ط) برگه های ارزیابی اختلالات گفتار و زبان مطابق با سرارژ موجود در دانشگاههای علوم پزشکی
- (ی) قاشقک، گاز استریل، الک، دستکش یکبار مصرف، تیغ، شمع، پنبه، قوه، دستمال کاغذی
- (ک) وسایل صدا ساز برای کودکان و وسایل بازی و آموزش کودکان
- (ل) ضبط صوت برای ثبت نمونه گفتار مراجعین
- ماده ۱۰: تجهیزات، موقعیت و فضای فیزیکی، امکانات فنی و ساختمانی دفتر گفتار درمانی می بایستی قبل از اخذ مجوز فعالیت به تایید کارشناسان دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ذیربط برسد.

* سایر ضوابط

- ماده ۱۱: اندازه تابلو حداکثر ۷۰×۵۰ سانتی متر با ذکر نام و نام خانوادگی آسیب شناس گفتار و زبان برده و فقط مجاز به نصب یک تابلو می باشد.
- ماده ۱۲: آسیب شناس گفتار و زبان اجازه چاپ سر برگ بر اساس مفاد مجوز دفتر کار گفتار درمانی را دارد.
- ماده ۱۳: تعرفه خدمات ارائه شده باید مطابق تعرفه های مصوب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشد.
- ماده ۱۴: هرگونه جابجایی و انتقال و یا تعینی محل دفتر گفتار درمانی باید به اطلاع و موافقت دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه باشد.
- ماده ۱۵: نظارت بر عملکرد دفاتر گفتار درمانی بر عهده دانشگاه / دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه با همکاری انجمن گفتار درمانی ایران می باشد.
- تبصره: لازم است روزنوشته کلیه مجوزهای صادره و اقتضای آن باشد در مورد مفاد بندهای ۱۴ و ۱۵ به اداره صدور پروانه ها ارسال گردد.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت و درمان آموزش پزشکی

تاریخ
شماره
پیوست

- ماده ۱۶: نصب اصل مجوز دفتر گفتار درمانی در محل فعالیت رد معارض دید مراجعین الزامی است.
- ماده ۱۷: اعتبار مجوز دفتر طبق قانون آموزش مداوم جامعه پزشکی و سایر مقررات مربوطه می باشد.
- ماده ۱۸: دارنده مجوز دفتر گفتار درمانی تحت سیم شرایطی مجاز به استفاده از افراد تجربی و بدون تحصیلات دانشگاهی معتبر برای ارائه خدمات نمی باشد. خدمات مذکور باید توسط آسیب شناسان گفتار و زبان دارای حداقل مدرک کارشناسی و تحت نظر دارنده مجوز ارائه گردد.
- ماده ۱۹: کلیه دفاتر گفتار درمانی موجود در کشور باید حداکثر ظرف مدت ۶ ماه پس از تصویب و ابلاغ این آئین نامه به دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه مراجعه و وضعیت خود را با شرایط جدید انطباق داده و نسبت به اخذ مجوز لازم اقدام نمایند.
- ماده ۲۰: دفاتر گفتار درمانی موظف به پاسخگویی و همکاری با بازرسی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر مراجع ذیصلاح قانونی هستند و در صورت تخلف از ضوابط و مقررات و مفاد دستورالعمل، مطابق قانون و آئین نامه رسیدگی به تخلفات پزشکی و حرفه وابسته به آن به شرح زیر با تخلف برخورد خواهد شد:
- الف) تذکر شفاهی با قید موضوع در صورت جلسه بازرسی محل توسط دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه
- ب) اخطار کتبی توسط دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه
- ج) لغو مجوز دفتر و تعطیل دفتر به مدت ۱ تا ۳ ماه به پیشنهاد دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه
- د) لغو مجوز دفتر و تعطیل دفتر به مدت ۴ ماه تا یکسال به پیشنهاد دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه
- ه) لغو دائم مجوز دفتر به پیشنهاد دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه
- ماده ۲۱: بیمار حق دارد از طول مدت درمان و عوارض احتمالی آن از گفتار درمانگر اطلاع حاصل نماید و پس از طی هر دوره درمانی (۱۰ جلسه) فرم مخصوص رضایت‌دهی توسط بیمار تکمیل و در پرونده ثبت گردد.

به تصویب رسید.

این آئین نامه در ۲۱ ماده و ۷ تبصره در تاریخ

شماره:

تاریخ:

بسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت درمان، آموزش پزشکی

معاونت تأسیس و تفرگفتار درمائی

عمل الصالحین

باستناد آئین نامه شماره ۳۰۷ مورخ ۱۳۸۲/۱/۱۰ نحوه تأسیس و تفرگفتار درمائی بدینوسیله

فرزند به شانس نامه شماره

صادره

متولد

فارغ التحصیل سال

بخوان اجازه داده می شود با رعایت کامل قوانین و مقررات و اصول اخلاقی و حدود و اختیارات و شرح وظایف مندرج در آئین نامه مذکور تا تاریخ ۱۳۸۲/۴/۱۸ فقط در شهر

این مجوز فقط در شهر مذکور معتبر بوده و دارنده آن مجاز به پذیرش مستقیم بیمارانی در غیر از موارد مذکور در شرح وظایف و حدود اختیارات موضوع آئین نامه نمیباشد.

در صورت عدم رعایت حدود و وظایف تعیین شده در آئین نامه، طبق ماده ۱۳ اصلاحی قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و داروفی و مواد خور و دنی و آشناسیدنی سال ۱۳۷۴ و

مصادماده ۲۰ آئین نامه مذکور بر خور خواهد کرد.

نصب اصل این مجوز در دفتر کار و در معرض دید مراجعین الزامی است.

آحض دفتر کار.

رئیس دانشکده و دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمائی

۲۶